

У США такі закони, як Закон про вдосконалення американських шкіл та Закон про безпечні та наркотичні школи та громади, надають гарантію боротьби з цим явищем. Щоб запобігти знущанням у школі та захистити дітей окремі держави прийняли закони та державні кодекси про освіту. У законодавстві країн Європейського Союзу особлива увага приділяється кібер-жорстокому поведженню або кібер-розправі у Філіппінах, США, Австралії.

*Науковий керівник Л. І. Русанова*

УДК 343.9:343.26

**РУСЛАН ГАСАНОВИЧ МАРКОВ**

*Харківський національний університет внутрішніх справ*

### **«НЕ МОВЧИ». ДОМАШНЄ НАСИЛЛЯ**

Захист дітей від жорстокості, попередження злочинів проти них є надзвичайно важливим, соціально значущим і актуальним завданням, вирішення якого носить міждисциплінарний характер. У діяльність щодо припинення насильства повинні залучатися працівники правоохоронної системи, органів опіки та піклування, представники соціальної та педагогічної спільнот, співробітники медичної і психологічної служб.

Проблема ускладнюється ще й тим, що значна частина постраждалих від насильства – вихідці з неблагополучних верств або «діти вулиці», в долях яких мало хто зацікавлений. Іноді діти оплачують власним стражданням і навіть життям батьківську потребу в самоствердженні, прагненні дорослих влаштувати особисте життя, стають заручниками п'яних батьків і постійно роздратованих матерів.

Розв'язати проблему насильства щодо неповнолітніх можна тільки у разі спільної роботи педагогів, батьків і всіх дорослих, які так чи інакше причетні до виховання дітей. Метою роботи щодо нівелювання наслідків насильства є не заміна або усунення батьків, які не в змозі нести відповідальність за виховання своїх дітей, а допомога сім'ї у відновленні або формуванні здатності до названої діяльності.

Не оминула ця проблема і Україну. Наша країна, як і більшість країн світу, переживає негативні соціальні процеси, які супроводжуються значними кризовими змінами у суспільстві. Одним із таких явищ є насильство.

Насильство над дітьми – проблема, яка завжди існувала і скоріш за все, ще дуже довго буде існувати у сучасному суспільстві. Сучасність демонструє такі його приклади, як смерть дітей від голоду, загибель їх під час бомбардувань і обстрілу, міжнародних конфліктів, вбивство в таборах

біженців, на побутовому ґрунті. Нерідкі і такі форми насильства, як торгівля дітьми, залучення до жебрацтва, проституція, економічна експлуатація, позбавлення житла, коштів для існування, зневага потребами й інтересами. Діти є найнезахищенішою і найуразливішою частиною суспільства, повністю залежною від дорослих. Саме з їх провини діти стають жертвами домашнього насильства, опиняються в зонах стихійних і природних катастроф, військових дій тощо. Насильство над дітьми – це широке поняття, яке включає різні види поведінки батьків та опікунів, інших родичів, вчителів, вихователів, будь-яких осіб, які старші або сильніші.

Жертва-дитина теж боїться: втратити родину – навіть таку, як є; боїться зізнатися одному з батьків про жорстоке поводження іншого тощо.

Тож виховання – це не лише слова, а в першу чергу дії, поведінка батьків та найближчого оточення, приклади ставлення один до одного й до дітей тощо. Обидва батьки в рівній мірі відповідальні за життя, здоров'я та безпеку своїх дітей.

Рівень того, наскільки ми поважаємо себе, наскільки достойно поводимо себе в стосунках з партнером і закладає основи світосприйняття, родинного й особистого життя дітей.

*Науковий керівник В. В. Кочина*

УДК 343.9:343.226

**МАРИНА ІВАНІВНА МАРТИНЧУК**

*Харківський національний університет внутрішніх справ*

## **ЗАХИСТ ДІТЕЙ ТА ПІДЛІТКІВ ВІД СЕКСУАЛЬНОГО НАСИЛЬСТВА ТА ЕКСПЛУАТАЦІЇ**

Федеральний уряд Німеччини вважає ефективну боротьбу проти сексуального насильства над дітьми та підлітками пріоритетним завданням. З цією метою 16 жовтня 2002 року було підписано коаліційну угоду та розроблено План дій щодо захисту дітей та підлітків від сексуального насильства та експлуатації. «План дій Федерального уряду щодо захисту дітей та неповнолітніх від сексуального насильства та експлуатації» заснований на статті 34 Конвенції ООН про права дитини, в якій держави-учасники зобов'язуються захищати дитину від усіх форм сексуальної експлуатації та сексуального насильства.

Політика федерального уряду спрямована на забезпечення захисту дітей та підлітків від сексуального насильства та на захист жертв сексуального насильства. З цією метою уряд розробив загальну Концепцію, до пріоритетних заходів якої відносяться: